

"Narodni list" izlazi svakoga četvrtka po podnu.

Cijena mu je na godinu 8 kruna, na svake 4 kruna, pojedini broj 4 helera.

Uredništvo i uprava lista nalaze se Voloskom kbr. 8.

Narodni list

Za oglas plaća se 10 helera po redu, na više puta po pogodbi.

Oglašilju se na uredništvo lista.

Rukopisi se ne vraćaju. — Nefrankirani listovi se ne primaju.

Pučki list za politiku i pouku.

"Narod bez narodnosti jest tielo bez kosti!"

Br. 26.

Volosko-Opatija u četvrtak 27. lipnja 1901.

God. II.

Talijanske pantalonade.

Svi se spamocujuete, kako je ono Krstić pisal, da će se ovega leta sastat istarski sabor va Poreče — va tem smradnem talijanskem njazle. Krstić je to pisal s nekakovom sigurnošću kako da on to sve zna. — I njegovi mački — trubili i magarci, kakovi su već — poverovali su mu, i već su se naprvo godili, kako će „fakinaža“, „zveri“ i „nemani“ kako je ono Krstić pred par let krstil porečke Talijane napadat na naše dične i vredne zastupnike, koji su, kako je ono Krstić pred par let pisal, „izljev volje naroda.“ (Kako se vidi, ja se vavek pozivljem na Krstića, a on na sve ovo mora mučat, kako panj!)

Nego kako već više puta do sada, tako je Krstić svoje mačice i ov put prevaril. Sabor nije bil sazvan va Poreče, nego — kako na dešpet njemu va Kopar. A Krstić se je grizal i to tvrdo grizal, on se je tako grizal, da ni već dva puta va Jambrožinih sobotragah ni spomenu, da se je sabor odprl va Kopre.

A zač se je on grizal? On se je grizal za to, zač je znal, da su upravo va Kopre ljudi jako mirni i jako veliki neprijatelj Bennata, ki za svem tem da se je va Kopre rodil, je puli puka silno omražen i to za to, zač on se ne skrbi za dobro puka, nego za se i za ono par gospode i za Krstića, ki su mu pomogli, da je šal va Beč potezat deset fiorini na dan. Nego o tem ćemo imet prilike govorit drugi put. Za sada

spomenimo u kratko, kako je započela prva seduta.

Ta seduta je sazvana četrtak na 20. o. m. Odprl ju je predsednik Campitelli, on ki Krstiću dava 100 fiorini na mesec, da muti mačke proti našem narodu, a za korist od Talijani.

Ta stari, za kega je Krstić pred par let pisal, da je „zvišel“ i „imbambinid, zbrbljal je nekoliko besed to se zna samo talijanski, zač po slavinski, ale pak kako bi Benati rekao po „šćavunski“, govore samo prosti kmeti po vanjšćine, a to da ni zajik za — gospodu.

Pokle je ta, kako je Krstić rekao „pobenavljeni starac“ zbrbljal ono nekoliko besed, pozdravil je zastupnik vlade g. Fabiani zastupnike talijanski i hrvatski. Talijanski su deputati malo njerčeli, da vladin zastupnik govori po naše domaće ma samo malo, zač ča ćete no, da su va Poreče bi bili koliko više kumedijali, a ovako su samo promrmljali neč mej zubi i dosta. Onputa je neki Buba (kakovo ime) počel slabikat nekakovu klombasicu, va koj se Talijani jade, da je sabor sazvan va Kopar, a ne va Poreč, kade bi bili oni mogli po volje kumedijat i larmat. I baš radi toga, čital je naprvo ta Buba, da Talijani nete prilajat na sednice. I va istinu, Talijani su počeli jedan po jedan hodit vanka. Najprvi je otel poč ča Benatti, ma su mu se molali plečidi od mudandi, pak ih je moral onde vezat i pustit drugih, da pasaju prvi. Inšoma una arlekinada, dostojna talijanskega „naciona“.

Onputa je rekao, kako ga je Krstić jedanput zval „pobenavljeni“ Campitelli, da mu je došla od slavenskih zastupniki jedna izjava, ku da ne moro pročitat, zač da ni dosti deputati va sale. I zaprl je sjednicu.

Mi ćemo sada prikazat našem prijateljem ča je bilo va toj izjave od našeh zastupniki.

Visoko predsjedništvo sabora markgrofovije Istre!

Premda se je i zadnjega saborakoga zasjedanja dokazalo, da nam se ne priznaje najsvetijega prava služiti se nebunjeno svojim jezikom u saboru; i premda naši mnogobrojni zahtjevi za poboljšanje duševnoga i tavnoga stanja hrvatsko-slovenskoga naroda u Istri, koje smo postavljali kroz dugi niz godina, ne bijahu uslišavani, ipak smo bili odlučili sudjelovati takodjer pri zasjedanju lauske godine, da na novo pokušamo raditi prema svojim silam i na temelju prava koje imamo.

Na i ta dobra volja bila nam je oduzeta, kad smo vidjeli da je službena novina za „austro-ilirsko Primorje u Trstu donesa cesarsku odredbu kojom se saziva sabor samo u talijanskom jeziku; a da ureda našim jezikovnim pravicom bude još veća odmah podno one cesarske povelje tiskalo se takodjer poziv na pojedine zastupnike sa strane predsjedništva sabora, i opet samo u talijanskom jeziku.

Ove godine tiskana je cesarska povelja od 8. lipnja 1901. kojom se istarski pokrajinski sabor saziva za dan 20. lipnja 1901. u Kopar, u zvaničnom dielu gori označenoga službenoga lista „Osservatore Trie-

stino“ (br. 134. od 14. lipnja t. g.) takodjer u jeziku našem i naših izbornika.

Tim je priznana jedna od najtemeljnih jezikovnih pravica našega hrvatsko-slovenskoga naroda u „austro-ilirskom“ Primorju, i naznačen u našem jeziku dan i mjesto, u kojem ča se sabor sastaje.

Obzirom na to pripravni smo opet pokušati da sudjelujemo pri javnih poslovih Istre, u koliko spadaju pred sabor, očekujući da će se stvarno priznati ravnopravnost našega jezika sa talijanskim i tako omogućiti složno djelovanje svih sinova ove pokrajine za njezin obćeniti boljak u duševnom i tavnom pogledu.

Molimo visoko sabsorsko predsjedništvo, da ovu našu izjavu blagoizvoli priobćiti visokomu saboru i zastupniku c. kr. vlade u izvorniku i ako hoće u talijanskom prevodu K opar, 20. lipnja 1901.

Saborski zastupnici: Kozalić, Jenko, Dr. Laginja, Mandić, Spinčić, Dr. Stanger, Dr. Dinko Trinajstić, Dr. Matko Trinajstić.

Opaža se pak da je zast. Kompar bil zaprečen bolestiju prit va Trst na sastanak i va Kopar na sjednicu, Va gornjoj izjave je protumačeno zač naši zastupniki gredu opet va sabor. Iz svega tega vidi se, kakovo bistro oko i kakovu krasnu taktiku imaju naši zastupnici. Mi se moremo dičit s takovimi ljudi!

Buduća sjednica je, kako čujemo sazvana isto va Kopar; i to na dan 27. o. m. Videt ćemo kakovu pantalonadu pripravljaju sada talijanski arlekin.

PODLISTAK.

Mladie ide na sjelo

ili
Mladie ide djevojki u pohode.
(Narodna pjesma iz Dubašnice na otoku Krku.)

S poplunula bura priko reda
I po lokvah vidilo se leda.
Jedan mladie hodeći po putu
On zakune (sve kune) na tu bura ljutu,
I zapali cigar mesto pipe
Pa on ide do djevojke lipe.
On (Te) zabati tri puta na vratu
Otvori mu djevojčina mati.
— Dobar večer pri stolu sedeci
Rovajuć se zi žlicu va zdeli!
— Stari otac sedi tu pred banda*)
Kraj njega je vrčić i z bevandu.
Sedi monče ti ovidi kraj zida
Ta već ti je i prona katrida.

Jos. A. Kraljić

*) na stranu.

Drago odlazi na putovanje.

(Narodna pjesma iz Dubašnice na otoku Krku.)
Čala san dragie moj
Da se na put spravljajš,
A mene neboga
Komu ne ostavljajš?
Ja tebe ostavljam
Dražemu od mane (mene)
Koga si ljubila

Prvo nego mane (mene).

Mej prstenac nosiš

A drugoga ljubiš

— Ne ljubia ja drago

Nigdir nikogare,

Neg samoga tebe

Puli majke moje!

Jos. A. Kraljić.

Povratak dragoga.

(Narodna pjesma iz Dubašnice na otoku Krku.)

Ptičice rožice*) spovij mi jedan glas,
Spovij mi jedan glas od drugoga moga
Od drugoga moga ki j' na dugo prošal
Ki j' na dugo prošal dug put putovati.
On se ne spominje, da on dragu ima,
Ko on dragu ima, ja imam drugoga.
Nisan ti ga vidil, nit bin ti ga poznal.
Lahko njega poznat po zlatnom prstenu:
On za klobuk ima pero od pauna
On košulja ima od fina kanbrika,
On brageše ima od činoga pana
On veladu ima crljena staneta
On postoli ima od fina kalmuka.
Tako san ga vidil u Levantu gradu.
„Jenoj Levatinki tanci pribiraše,
„Drugoj Levatinki prsteni kupljaše“.
Ja san ga čekala leto i osan dan,
Još ču ga čekati leto i jedan dan
Ako ga ne bude grob mu more budi,
Grob mu more budi a stene postilja,
— Ajme meni vilo ne kljeni me tako

*) dragi.

Ne ču te već tako, nego još drugako.
Jos. A. Kraljić.

Sori je zločest zajik, nego turska sablja.

Tako su naši starije govorili, tako moramo na žalost i mi danas reć.

Ni čoveka, ni starega, ni mladega, ni mužkega ni ženskega roda, na ken se ne bi brusili zločesti zajiki. Koliko pravednih ljudi je pokopal zločesti zajik, a koliko pravednih radi njega danas trpi? Da je to istina, ni nam potreba čitat razni foji i knjige; dosta je, ako pogledamo svaki va svoju susediću, va svoje selo, ali obćinu.

Ljudi govore, da takovi zajiki nisu sami ob sebe, nego da je va njih sam vrug pakien, pak znaju o tom pripovedat mnoge pripoviesti.

Evo jedna takova narodna priča ali pripoviedka:

Jedan liepi i pošteni mladie se je bil zagledal va jednu mladu krasnu djevojku od dobre i poštene familije. Bili su jedan va drugoga, do očiju zaljubljeni. Babji zajiki su imeli vavek neč da kritikaju, ma oni su se sejeno oženili. Va najlepšoj ljubave živili su osam let, tako da jih ni mogal nijedan smutit va njihov sreće, akoprem jih je djalval saki dan napastoval. Najznda se je i on štufal i šal je žalostan i jedan od njih. Iduć putem vidi ga jedna stara, paten-

tirana lajavica, i nazove nepoznatemu gospodinu: „dobar dan“.

„Pusti me ča“, reče joj djalval „meni je jako nesrećan dan!“ — Tu joj on rekao ki je i koliko se zaman muči, da bi svadil onega muža i ženu.

„Malo si vredan!“ reče baba; „čā nisi ti mogal storit va osam let, ja čā storit va osam dan!“

Djalval joj obeća veliku plaću. Kad su se razdelili, pošla je baba ravno va kuću tega srednjega muža i žene. Bila je doma sama žena i marljivo delala kućno delo.

„Pomoz Bog!“ reče stara štrolika „čā si sama doma?“

„Muž mi je ov čas šal na „polje“ delat a ja pak imam ovde pošla preko glav... Stara joj prekine besedu: „A ja delat je šal! Da biš ti znala, čā on tamo dela i ke sn š njin, po boštrica se ne biš tako mučila niti skrbila okole kuće!“

„A ja baba, ne češ niš operat s trojnim zajikom!“ reče porugljivo žena.

„Benj, češ videt, ako će večeraska s tobom govorit!“ rekla je stara i šla je svojem putem. — Kamo? — Ravno k njenemu muža na polje.

„Pomoz Bog susede! Ala kako se brižan tu mučiš, a doma ti je sve atorajzo!“ reče stara nesegurno, „tvoja žena, na mesto da bi čā poslovala okole kuće, ona komač čekala, da si ti pete odnesal, da se more malo nadiverit; pak da bi svojem parom!“

„A ja baba i tamo smo bili“, reče porugljivo muž.

Wer ist Krstić?

Unter 14. Februar 1895 wurde vom damaligen Chef der k. k. Bezirkshauptmannschaft von Volosca folgendes, aus das k. k. Bezirksgericht Volosca gerichtete Leumundzeugnis des Krstić ausgestellt:

Nr. 37

Löbliches k. k. Bezirksgericht
in Volosca.

In Erledigung der geschätzten Note vom 9. Dec. 1894, Z. 399, wird dienstl. mitgeteilt, dass Dr. Ivan Krstić ein sehr aufbrausender Charakter ist und sich nicht des besten Rufes erfreut. So wurde derselbe schon in Fiume mehrmals polizeilich gestraft und aus Gründen der öffentlichen Ordnung aus Fiume sammt Gebiet ausgewiesen. Derselbe wurde wegen Ehrenbeleidigung zweimal in erster Instanz verurtheilt und geht aus den hieramts gepflogenen Erhebungen hervor, dass derselbe fähig ist, aus Gewinnsucht strafbare Handlungen zu begehen und wird derselbe hieramts auch für fähig gehalten, Amtspersonen in der Ausübung ihres Amtes zu beleidigen.

Ebenso herrscht die Meinung, dass Krstić in sittlicher Beziehung nicht makellos dasteht, und es ist Thatsache, dass er fern von seiner rechtmässigen Gattin lebt und sich um seine Familie nicht kümmert.

Volosca, 14. Februar 1895.

Der k. k. Bezirkshauptmann:
Fabiani m. p.

Und thatsächlich! Herr Bezirkshauptmann Fabiani hat sich in keinem Punkte seines Zeugnisses geirrt. Krstić war in Fiume einer der radikalsten Kroaten und wurde eben wegen seines Radicalismus aus Fiume ausgewiesen. Bis zum Jahre 1896 blieb er auch in Mattuglie ein radicaler Kroat. Da er jedoch keine Lust hatte zu arbeiten, so bot er im Jahre 1896 seine Dienste der irredentistischen Partei in Istrien gegen monatliche Belohnung an, welche Partei ihn auch in ihre Dienste aufnahm. Jetzt auf einmal wurde Krstić durch italienischen Münzenklang aus dem radikalsten Kroaten der leidenschaftlichsten italienische Agitator und Hetzer und fieng an gegen seine eigene Nation und gegen alles das, was er

früher hochgepriesen hatte, das Gift seiner verdorbenen Seele zu speien. Kein einziger unserer Anhänger, auch der ehrlichste, blieb von ihm verschont. Allerlei Verleumdungen wurden von ihm gegen uns alle unter das Volk gestreut. Und der Verleumder? Im Jahre 1895 wurde Krstić wegen Betrug zu 4 Wochen Arrest verurtheilt. Hierauf wurde er bis heuer wenigstens fünfzehnmal abgeurtheilt, darunter einigemal wegen Betrug. Im Jahre 1891 am 4. Februar schloss er mit seiner unglücklichen Gattin einen Schenkungsvertrag, der nichts anderes als ein gemeiner und frecher Betrug war. Mit diesem Vertrage schenkte Krstić seiner gesetzmässigen Gattin Realitäten, die er schon früher an eine dritte Person verkauft hatte, und unterfertigte den Schenkungsvertrag anstatt mit seinem Namen so: Krstić. Wie heisst das bitte? Eine authentische Abschrift dieses Vertrages befindet sich in unseren Händen und wird jederzeit bereit sie vorzuweisen.

Im Jahre 1899 lockte Krstić unter falschen Vorspiegelungen der Frau Magdalena Ressimann aus Vasanska den Betrag von 100 fl. heraus, welchen die Arme nie mehr zurück erhielt. Bei der Firma Lichtwitz & Cie. in Troppau, bestellte Krstić eine Kiste verschiedener Liqueure, die er zwar ausgetrunken, jedoch nie daran gedacht hat, sie zu bezahlen. Als Magdalena Ressimann und die Firma Lichtwitz gegen ihn Execution führten, schwor Krstić am 9. April 1901, dass er nichts besitze und dass sogar die Wäsche die er am Leibe trägt nicht ihm, sondern seiner Erhalterin gehöre. Das bezügliche gerichtliche Protokoll steht in unserer Redaction Jedermann zur Verfügung. Nun steht Krstić in der Strafuntersuchung wegen zweier Verbrechen des Betruges. Am 21. d. M. wurde er wiederum zu 3 Tagen Arrest verurtheilt. Wir haben bei Weitem nicht alles aufgezählt, was dieses Individuum auf dem Gewissen hat. Und doch ist Krstić Freund und treuer Genosse des Dr. Costantini und des Notars Puović und der übrigen italienischen Matadore in Volosca. Habeant sibi! Sie sollen ihn behalten. Die ehrlichen Leute mögen aber ihr Urtheil darüber abgeben.

Gleich zu gleich gesellt sich leicht. Und so ein desperates Individuum, wie es Krstić ist untersteht sich in seinem

Schundblatte wegen einer Wechselangelegenheit die Ehre des allgemein anzugewandten Ehrenmannes Dr. Janežić anzugreifen. Und warum? weil die Herren des Krstić in Volosca auf Dr. Janežić schon wenigstens 10 Strafurtheile gegen den berüchtigten Krstić erwirkt hat. Jedoch zur Sache.

Der Spar- und Vorschussverein von Volosca (Posujilnica u Voloskom) gewährte vor 2 Jahren dem G. P. aus Abbazia ein Wechseldarlehen von 600 K unter der ausdrücklichen Bedingung, dass der Wechselschuld auch die Herren J. M. und C. S. als Bürgen und Zahler beitreten. Vor Auszahlung des Darlehens unterfertigten die genannten zwei Herren neben dem Acceptanten den Wechsel vorne als Bürgen und rückwärts als Giranten, wiewohl das Giro von der „Posujilnica“ nicht verlangt wurde und dieselbe nie Wechsel girirt, sondern Wechseldarlehen ausschliesslich gegen Unterschrift von einem oder zwei guten Bürgen, auszahlt. Bei allen Wechseldarlehen ist jedoch immer und allein die „Posujilnica“ die Ausstellerin des Wechsels und so war es auch in diesem Falle. Beim Verfallstage wurde weder Protest erhoben, noch der Wechsel eingeklagt, da die „Posujilnica“ sowohl den Acceptanten als auch die Bürgen für solide Firmen hielt. Da jedoch der Hauptschuldner G. P. nach Verlauf von 2 Jahren nicht zahlte und sich auch seine Vermögensverhältnisse verschlechtert hatten so klagte die „Posujilnica“ durch Dr. Janežić den Wechsel ein und vor Ueberreichung der Klage strich Dr. Janežić das Giro auf dem Wechsel durch, da es für die „Posujilnica“ wertlos war, da die Giranten schon als Bürgen den Wechsel vorne unterfertigt hatten, und da der Inhaber des Wechsels im Sinne des Wechselrechtes dazu berechtigt war.

Das Handelsgericht in Triest hat die Klage anstandlos aufrecht erledigt und sowohl dem Hauptschuldner als auch den Bürgen die Zahlung der Wechselsumme aufgetragen. Nach Zustellung des Zahlungsauftrages verlangte der Bürge J. M. Absetzung von der Klage was ihn betraf, da nach seiner Ansicht seine Verpflichtung aufgehört hatte. Da die „Posujilnica“ darauf nicht einging, begab sich Herr J. M. zum Dr. Costantini in Volosca um gegen den Zahlungsauftrag die Einwendung zu erheben. Dort legte er die Angelegenheit von seinem Standpunkte aus dar, und der Advocat, der dort anwesende Krstić und der herbeigezogene Notar hielten Kriegsrath und construirten aus der begründeten Streichung des Giro auf dem Wechsel eine betrügerische Handlung und triumphierend hüpfte Krstić über Auftrag des Herrn Dr. Costantini zum Bezirksgerichte, wo er gegen Dr. Janežić die Strafanzeige wegen dieser Girostreichung erstattete. In der nächsten Nummer des, von Krstić redigirten und von den istrischen Irredentisten herausgegebenen Schundblattes „Prava Naša Sloga“ brachte Krstić diese Wechselangelegenheit in ganz entstellter und lügnischer Weise vor und um unter den Deutschen Abbazias Stimmen zu machen, liess er sich den betreffenden Artikel ins Deutsche übersetzen und vertheilte dann sein Schundblatt unter die Herren deutscher Zunge in Abbazia. Seine Darstellung ist wie gesagt, lügenhaft und tendenziös. So spricht er absichtlich von einer Radirung der Girantenschriften während er sich selbst bei Gericht überzeugt hat, dass diese Girantenschriften blos gestrichen sind. Welchen Zweck verfolgen Krstić und seine irredentistischen Herren in Volosca hiemitt? Einerseits trachten sie die Herren deutscher Zunge von Abbazia für sich zu gewinnen, andererseits aus Neid dem Dr. Janežić, trotz seiner allgemein bekannten Ehrlichkeit,

als einen Betrüger darzustellen und ihm seine zahlreiche Clientel zu entziehen. Sie richten sich nach dem Grundsatz: Das Ziel rechtfertigt die Mittel. „Osar tutto“. Ob das aber ehrlich ist, das bleibe dahingestellt. Werden die Herren ihr Ziel erreichen? Das hängt davon ab, ob man ihnen auf den Leim gehen wird oder nicht.

Wir wiederholen nur, dass sich alles so zugetragen hat, wie wir es dargestellt haben und sind bereit dies auch zu beweisen.

Die Herren Irredentisten von Volosca können froh sein, sich in einer so sauberen Gesellschaft zusammengefunden zu haben. Krstić, wie wir ihn oben wahrheitsgetreu geschildert haben, ist seiner Herren würdig. Gleich zu gleich gesellt sich leicht.

Dopisi.

Dopis iz Matulji — Ferlanja. Pišu nam iz Matulji selo Ferlanja na 17. o. m. Gospodin urednik! Molim Vašu dobrotu, da dopisite stampati va naš ljubljani „Narodni List“ ovo malo besed.

Na prvi maja o. l. počela se je delat posve nova cesta od Živice do Ferlanje i dalje do Rubeš, ka cesta će vezat Ferlanju z erarskom cestom Sv. Petar—Reka. Za sada je dovršena cesta do Ferlanje a ufajuci se u Boga i naše domorodce, bit će do skoro počet i on komad od Ferlanje do Rubeš. Ovdje med nami je nadstojnik dela, Vjekoslav Ferlan, občinski savetnik iz Rubeš, ali kako ga mi zovemo Lojzina Ribar. On je postavljen od slavnega občinskoga zastupstva va Kastvu kako nadgledatelj, da se sve u redu učini.

Kad bude jedanput ta cesta dovršena do erarske ceste Sv. Petar—Reka i do Rubeš, zadovoljit će veloj potrebe jednega dela občine Kastavske jerbo će se po njoj moć vozit put Matulj vozi s preko 25 kvintali pezi. Mi Ferlani se zvrnu tega veselimo toj ceste zač smo do sada bili kako va puštine, a od sada napređa će Ferlanja, sa selom Dolčić mnogo više tisuć krun valjat nego do sada.

Mi Ferlani, za pravo reć, nismo ove cesti nič zasluzili, zač je Ferlanja bila do sada kako nekakova Kalabrija, a mi smo bili proti svemu, ča je bilo pravo narodno. Nego svaki čovek, pravo misleći, nam more oprositi, zač smo ljudi političko neučeni, a bilo je kod nas pet, šest „baluneri“, ki su do sada sve verovali onomu, kemu visai selo od Jambrožine stomanjčine. Da njim je on pravo rekal: „pridite jutra k mane, ču poslat jednega tovara ravno na nebo“, oni bi bili verovali. Dapače kod svih izbori nam je ta smrad do sada obećeval ovu cestu, ku sada delamo, samo da nas prevari. Čo, salo, ča nećeš prit videt cestu? Ma bi tekal pred onistemi Ferlani, ki su te bušali, kad si obećeval cestu!

Ale dragi čitatelji, odprostite nam! Mi smo bili ljudi zapeljani. Med nami ni bil nijedan, ki bi nas bil čagod naučil, samo smo čitali „Teta Jambrožija“, ku nam je salo Liziviti za niš pošiljal. Ali tega ni sada više. Ovamo ne pride već ni Liziviti, ni salo, ni Teta Jambrožija, već se samo čita „Narodni List“ kega mi ljubimo. Va ovo malo vreme, ča je mej nami Lojzina Ribar, čuli smo od njega lepeh stvari na narodnem polju, a hoćemo ga sledit i va buduće. Nam ne preostaje drugo nego najsrdačnije zahvalit vrednemu našem zastupniku Loju Spinčiću, ki vavek skrbi va parlamente za potrebe ove naše občine i drugeh v Istre. Zato ga molimo, da nam oprosti, da smo prez znanja i zavedeni bili proti njemu, a od sada sigurno nećemo več.

Za tem se najsrdačnije zahvaljujemo slavnemu občinskemu zastupstvu va Kastve, da je na predlog Lojzine Ribara dalo beći za ovu cestu. S tem je pokazalo, da ni proti nam i ako smo mi bili dosada proti njemu, nego da mu je perva misal, zadovoljit želje puka.

Delavac Ferlan.
Iz Porečine. „Parfum“ teta Jambrožija. „Teta Jambrožija“ je nikako falila

„Češ videt“, reče stara, da neće večeraska nanka govorit s tobom! — Na te besedi šla je stara lajavica i trija si je ruke od veselja, da je dobro počela.

Na večer pride muž doma i niš ne reče. Zenu je bilo anka strah prvu počet, i tako je kuhalo va njen i va njoj, a sami nisu znali ča je ni ča ni. Tako mućed su povečerali, sli spat, stali se i muž je šal na delo.

Malo za njim pride ona stara baba, pak reče ženi: „No, ča je govoril?“

„Avah mane!“ uzdahne žena „pravo si baba rekla. Ja nisam mogla svu noć spat od misli, lego sen se samo pritajevala.“

Stara joj na to reče: „Ako češ da bude opet mir i blagoslov božji mej' vami, poslušaj mane.“

„Ah za on sveti mir, kega smo prvno živili, ču učinit ča god na svete moren“, reče bolno žena.

„Benj“, potrdi stara, „ako ne bi još večeraska s tobom govoril, ti jutra večer zam' brijalnu britvu i kad bude on spal odreži mu tri viasi ale brki i bit će opet lepi mir!“

Od te brižne žene pošla je stara ravno k njihovom mužu, pak mu počne: „No san ti rekla pravo, ale krivo?“

„Ah da bi tako ne kako si ugoina!“ reče tužno muž. — Na to će mu stara: „Moj dragi, još ti se gora pripraviva, nego misliš. Jutra večer nemoj spat, nego čini se da spiš, pak češ videt neveru tvoje žene, ka će poč z brijalnom britvom nada te.“

Treti večer muž se činil da trdo spi, a žena snažno stane s postelje, klekne pred jednu figuru, ka joj je visela nad glavom i tihno plaćed se je molila Bogu, da bi joj povrnul prvani mir, i zame brijalnu britvu, kako ju je „stara“ naputila, ne misleć niš zlega. Muž je to videt skoči s postelje, popade kantridu i zada žene smrt.

Kada je drugo jutro to čula ona stara baba, valje se je mrtva zvrnula. —

Razmišljajući ovu narodnu pripovest, pomisli sam na naš tužni hrvatski narod po Istri, tako dobar i miran kako su bili onaj muž i žena. Pomisli sam na onega djavla — neprijatelja našega zajika i naše krvi, ki se saki dan mući, da na svi načini zavavek zatare brižnega kmeta, i skube si viasi, kud ga nikako ne more zadržat. Ale ta djavla — naš zakleti neprijatelj najde onu „babu“ — prokletega izdajicu, kega dobro plaća, da sije zlo med braću, familiju, sušešćinu, obćinu: med vas naš mirni puk po Istre.

On je plaćen za svoj paklenski zajik s ken riga najveći smrad na tebe dobru istarski puće i na tvoje skrbne sinove!

Svaki se z velikom strahom pita: „Kako more već i sam Bog trpet takovega izdajicu?“ — Ale samo sveto pismo govori, da je dobro da pride smutnja na svet, nego joh onomu, po kem ta smutnja pride

Budi stalan dobru istarski hrvatski puće, da će i njemu prit sobota, morja prvo, lego se misli.

puć, pak je zašla u selo Rahovec, gdje ni još nikad bila. Kamo će, kamo neće zašla je u kuću našega poštenoga i tvrdoga kmeta. On, dobričina tako je, pusti ju da se malo polji ognja sagrije.

Bila je sirota sva razdrapanja i zamazana ča čete, kad je morala dati Kristiću stomanju i mudandi, zač je pošla na vijaje po Istri. Po nesreći zapali je se jedan bok, pa kako je bila va samih krupah, počne sva goriti. Drušina je skočila, da će ju ogasiti, ali zama: zasmrdila je cijelu kuću kako najveća kuga, tako, da nisu mogli ni u njoj stati. Sreća božja da je bilo malo vitra, zač drugače bi bili morali svi iz sela svoje nose zamašiti.

Drugi moji čitatelji, to vam je bio jedan „parfum“, kakovega ne biste našli va nijednoj lokvi, po svoj Poreščini. In fati smrdilo je kako stomanja i mudandi od „Tete Jambrožije“, kad Kristić pride iz vijaja!

Ako tako učini „teta Jambrožija“ kod svakoga ognja va Poreščini, onda će ju pasati volja k nam priti kako i Kristić.

Da je tako prez svake skode i dizgracije izgorila, je našoj podružnici sv. Cirila i Metoda darivam 20 para, pak se ufam, da će se i u Rahovec ih spametiv, va račun na oni „parfum“ od „tete Jambrožije“.

Dr. Korajol

Iz Moščenić. Već više vremena se spravljam da ča god napišem va naš dični „Narodni list“. Ali morate znat gosp. urednik, da staremu mornaru nikako se ne da pero va ruku, već njemu bi bilo dražje konopi potezat, orevat i pojevat. Ja, stari mornar vavek sam mislel, da će ki drugi ča god pisat, ali sada kada vidim, da nijedan neće, povedat ču Vam ča se je puli nas dogodilo va zadnje vreme.

Najprvo u počat sa sv. Polanstvom. Sveto Poslanstvo počelo se je na 19. maja; svaki dan bile su propovjedi, a ljudi hodili su s početka jako malo va crekvu, jer su ih neki huškali na Jezuitare, ki da te ih prodat pod Hrvatsku. Čujete malo! Tako vega ča god more se po zalupanoj Moščenićini dogadjat. No kad su ljudi videli, da se tu ne radi za prodat ih, kako i blago, počeli su se spovedat i pomirili su se sa Bogom, a zna se i ki ni bil.

Bili nisu Framušani i oni ki govore, da te se storit protestanti. Pitat će ki god, da ča je i va Moščenićani Protestanti i Framušani a ja ču mu odgovorit da i to su svi oni ki se drže, da su prvi od talijanskoga partida. Čast i poštenje Kafuli ča se vjere tiče, a ča se tiče politike njega i onako drže samo za sredstvo da smučnje ljude. Karla, kcer joj i Jarba nisu bile. One su Moščenićki protestanti; ma te i najbolje storit, da proteštaju one prve dve za ki žmudji... a ona treta za malega, kega je čekala a ni prišal. Ča ne šiora Jarba, ma su Vam česnji va nsteh od veselja skakali: Ha, ha, ha.

Za siguro da je prišal bi bil drugi leverendo Pater Kristić.

Sada ču Vam još povedat jednu jako veselu viest i ta je: da se je pul nas odprla Čitaonica. Svečano otvorenje još ni bilo ma doč će ono čim prije. Baš na Telovo bila je konstitucija odbora, a osim naših vrednih i dičnih pomorskih kapitani posjednika i trgovac, razveselil nas je jako svojim dolazkom i Dr. K. Janežić sa cielom obitelji.

Mi nam najljepše zahvaljujemo i preporučamo njemu a i svim drugim Voloskim i Opatijakim Hrvatom nek nas pridnu nač. In šona na Telovo sastali smo se svi moščenićki i dražki Hrvati te smo pokazali pjesmom i veseljem, da se ne bojimo talijanskih podprenika, premda su nekoi psovali i vapili. — Ma hvala Bogu, sve gre kada je sloščina tako će i ovde. A ja za danas svršavam jer je počelo dažjit pak moram teć neke broskvice presadit. Bog, do vidjenja četvrtak drugi.

Barba Mate.

Ča piše „teta Jambrožija.“

Danas valja ča imam glavnu na ramene Tu ni ča skreat — tu imam ja posta s Jambrožininom stomanjčinom, ka je nadrajsana

va četireh zajikeh, i to va latinskem, nemškem, talijanskem i — hrvatskem.

Kada je Kristić drajsal po zadnoj Jambrožinijoj stomanjčine, mislel je: Mane Talijani davaju na mesec 100 florini. Sada svaki zna, da jedan pošten čovek ne more živet sa sameti sto fjinini. To je premlao za me — vidi se, da me Talijani dosta ne štimaaju. Ajde, da im ja pokažem, ča ja sve umem, pak da ih kako god prilim, da mi daju veću plaću. I za to je Kristić napisal dve tri besedi latinski, a onda jednu kombasicu nemški, a ono isto ča je zirigal va toj nemškoj kombasice štenfal je talijanski i hrvatski. S tem je on lepo napunil svoju škovaceru i pokazal svetu da zna govorit i pisat četiri zajiki. — Nego on ni trebal to storit. Za latinski se je već od prvo znalo da zna govorit, to je on moral naučit, drugačije ne bi bil mogal postat pop, a i mi ga ne bimo zvali pater Kristić, da ne zna latinski. Talikajše smo znali, da zna i hrvatski, zač je pred par let bil još veći Hrvat, nego je danas Talijan. I za talijanski smo znali da zna, zač da ne bi znal, Campitelli ga ne bi plaćal — a znali smo da zna i nemški, zač je kunziljer od guverna Fabiani napisal va nemškem zajike onu „notu“, va koj govori, da bi Kristić za beći stori i takovo delo za ko se gre va peržu. Nego on je otel se pokazat, da zna svi ti zajiki, pak ča će mu ki. Nego najgusneje je od njega da je domaći slovinski zajik stavil na zadnje mesto.

Po tem se vidi koliko on štima domaću besedu. I još ima mačak, ki ga drže za proroka. Tovari!

Strincen — stroncen. Kristić bi otel, da i Nemci podišu malo onu blatnu Jambrožininu stomanjčinu, pak njim pod nos meće jednu va nemškem zajike napisanu klombasicu. A sada da vidimo ča piše va toj klombasice.

Sint, ut sunt, aut nonsint. Najprvo poveda „pater“ Kristić Nemcem, da je papa Klement VII. rekal za ježuite, da „sint ut sunt, aut non sint.“ Ja sam pak videl da kada su to neki Nemci pročitali valje su zneli baretu, i zlamenali su se i rekli su: Amen, i odlučili su da te va škrabicu „patera“ Kristića hitit ki krajcar za lemožinu. I ja bim talikajše hitil va „pater“ Kristićevu škrabicu ki šolad za dnuh spasit, ma me j' strah, da bi mu doktor Poščić rubal škrabicu, zač doktor Poščić ima oblast rubat „patera“ Kristića kada goder ga je volja i drago, dapače doktor Poščić ima oblast zet mu i mudandi, ako bi imel više od jednega para, a „pater“ Kristić bi moral maćat i va kakovem kantune plakat po latinski: „Et dividerunt vestimenta mea...“

„Nessuno“. Kristić govori Nemcem, da je njemu i onem ki ga plaćaju jako žal, da ni već v Istre onako, kako je bilo pred 40 let, kada je Jerolamo Patrijarka na puna usta rekal: „Nissuno“ — to će reć „nijedan.“ A Nemci govore: Was geht uns das an — to će reć — „ča će to nam.“

Oblak. Za tem Kristić poveda Nemcem, da su pred trejset let prišli s Hrvatske strani crni oblaki, pak da su se zaleteli preko cele Istre i da su rovinali svi jardiini od Liburnije. A Nemci odgovaraju: Was geht uns das an — to će reć — „ča će to nam.“ A jedan Nemac moj prijatelj rekal mi je: — Kvantu štare Široko siene anka de Talia pruti Wolken e rompere tuti čartini de Abazia“.

Kristićeva „Unschuld“. I Kristić piše naprvo, da dokle se je njegova „nedužnost“ uzdala va pravicu, „crni“ Hrvati da su se uzdali va silu njihovih pesti.“ O tu moram malo ja „patera“ Kristića čapat za usli. On ni već pop, za to neću storit veli groh, ako ga malo nategnem za one miće njegove nši.

„Pater“ Kristić bi otel dokazat Nemcem, da se je „njegova nedužnost“ njegova „innocenza“ uzdala va pravicu, a Hrvati da su mej tem s kacoti gledali, da sve dobiju. Kako se vidi, Kristić još vavek misli, da ima

posla sa svojimi mački, i va tem se va istinu vidi njegova injenutā, liti po domaću trubastocu. On misli, da te se njemu Nemci tako lahko čapat na vrgnu, kako su se čapali oni neki Rukavački mački. A jok — caro šior Mudanda — to ne gre tako. — Nemci ki bivaju va Opatije poznaju te kako solad. Oni znaju sve ča si ti bil, dapače nisu ni tri meseci, da su te isti Nemci čekali va Štefanju pripravni da te s vritjaki stiraju zgoru kopiti, da si samo imel koraja prić njim bliži. Ma ti si na vreme nanjušil ča te čeka, zato si i brzo opalil prasicu... I ti misliš, da ćeš s tvojeimi blazgarijami zaslepit Nemce, kako si zaslepit one neke tovaru na Rukavačine! A povero Kristić. Još će trebat, da ti salo naraste ku unču duže, prvo nego se to dogodi.

Nego ja još nisam niš rekal. „Pater“ Kristić se pričinja, kako da se je on rodil ovde va Liburnije, i kako da je on od vavek ovakov Talijan i kako da je on od vavek bil tako „prostodušan“ i „injenuo“, da se je naime mirno uzdal va pravicu, dokle su Hrvati s pešču dobivali va oveh mesteh. Ma za pravo ja neznam je ta čovek na šeste, ale ni? Zač ja sam videl ljudi za nos vud, ma onako kako bi on otel vud Nemci — to još nisam videl. Zač i vrebti znaju, da je on prišal komac pred par let v Istru i to onputa pokle sa ga z Reki per šup stiral. dakle on se ni mogal rolit v Istre, a najmanje pak va Liburnije.

Drugo — mi znamo, da je on bil pred par let strahovit Hrvat, a treće, ča je pak najljepše mi znamo to, da je on huskal naše Hrvate i Slovence v Istre, da neka se dignu na nogi, pak da neka zamu drvo i da neka udre po Taljaneh. A ni Hrvati ni Slovenci nisu tega oteli storit, zač su miroljubivi — zač su ljudi golubine čudi. Sada neka nam Kristić povede, ako je junak, su Hrvati ča s kacoti predobli? Ne — oni su se dapače čuvali tega i onda, kada ih je Kristić na to nagovaral, zač oni su čakali i uzdali se va pravicu, dokle su Talijani proti njima činili svakakove strahote, od keh je i sam Kristić pisal va svojoj „tete“ od 1. febrara 1896. On je onputa Talijane nazival, da su „nemani“, „zveri“, „nespašeni Kalabrezi“ itd. a Hrvati, da su njihove žrtve „plien teh krvoločnih zvier“. Neke pater Kristić pogleda malo va „tetu“ od 1.2. 1896. leta pak će videt je istina ale ni ča mi pišemo i videt će, da li on va istinu onako „injenuo“ kako to dokazuje va svojoj klombasice.

Istina je, da mi smo imeli jednega jedinega Hrvata, ki se je držal principa „des faustrechtes“, a ta je bil sam Kristić, ki je leta 1891. v Reke z revolverom v ruke pretil rečkim Talijanom. Altroke „injenuo“!

Lancmani. „Pater“ Kristić zove istarske Talijane, da su mu „lancmani“. — Pred par let ih je kristil: „zveri i nemani“. Sada vidimo, da su te „zveri“ i te „nemani“ njegovi lancmani. Odkud ste domā, pater Kristić, morda iz Sahare, kade se kote „zveri“ i „nemani“?

Istranismo i Istrani čemo i umret, to da su rekli kako Kristić piše Lovranci. A naši Nemci, ki su ono čitali nasmeli su se i rekli: ferluhti troteli, ter ki njim govori, da nete umret Istrani? Da bi barem rekli: Troteli smo i troteli čemo i umret, to bi njim se moglo verovat. Nego tu su se Nemci i uvredili: „Za ča nas pak drži ta „Mudandenloser Menč“? Ča misli on, da smo mi zađa zspučeni? Ča bi on otel i nas čapat na udicu? Istrijani da su! To se zna da su Istrani, zač su rojeni v Istre, a i mi imamo nekoliko dece, ka su se rodila v Opatije, dakle v Istre — pak su i ta deca Istrani. — Ali ča ni nikakova razlika mej našom decem i recimo mej Mužgicami i Berkom ke isto govore da su Istranke? Naša deca, govore Nemci, su i ostat te vavek Nemci, pa niš za to ako su rođena va Istre. Naša deca ne te se menjat kako Kristić, ki je od Hrvata postal Albanec, od Albaneza Hrvat, od Hrvata Talijan, od Taljana Hrvat — od Hrvata socialist, od socialista opet Talijan, od Taljana Istrijan etcetera, etcetera...“

Liziriti. Ste čitali „tetu“ od 1896. leta? Ča ste nutre našli? Svakakoveh pogrdi proti Nemcem. A sada? Evo ča piše Kristić sada: „I baš onda se je prohtelo Svemogačemu dopustit, da se je sa severa spustila jedina izabrana kita od sini od čvrste teutonske raci (to je uvreda za Nemce!) ki su nam pernesli novo doba.“ A jedanput je pisal, da bimo se mi morali složit s Talijani, pak proterat sve Nemci! Ja ču poč malo do Barbe Franeta, da mi povede, kako da okratim ovakove ljude, ki menjaju misli kako i mačak dlaku.

Mužgičin barba. Sada poveda Kristić Nemcem, kako je došal na Volosko dr. Janežić i za tem tumači po svoju ono od kambiala. Nam ni trebe za to potrošit ni jedne besedi, mi smo to već našem čitatelem stumačili va zadnjem „Narodnem liste“. Ono ča Kristić riga proti našemu dru. Janežiću, to je sve za to, zač on mora da tako dela. Pak da bi ki govori, nego jedan Kristić, ki ni dostojan jednemu doktoru Janežiću ni postola očistit!

Ča vi mislite, da se g. doktor Janežić morda koliko skomponil za ono ča Kristić pljuva i Nanke mrvice. Ima ljudi, ki Vam moru sve reć, a vi njim se samo malo nasmejete — i greste napred. Vi ste svi poznavali Mužgičinega barbu. Benj, ta čovek kađegod bi videl ku devičinu, bi ju valje hušnal, a i svih bi ofenjeval i govoril bi svakemu: — Ja sam ti otac! „Vidiš tvoja morda ki dal napred? Nijedan — nego ljudi su ga rado poslušali i smeli su ūmu se. Tako i Kristić. On more pljuvat i rigat ča ga je volja zač čovek za kim deca vapiju, kako za pokojnim Kosericom: — salo, salo, salo — ni dostojan, da se na njegove trubastarije ni jedan ne obazire. Ja bim tu mogal pernest na stol i onu smuradariju od falsifikaneh buletini od železnice i tolike druge porkeđe — ma bolje pustit — prit će već svemu kraj, pak čemo onput govorit.

Jedno pitanje. Kristić je spomenu tu već klombasicu napisal va treh zajikeh, va nemškem, talijanskem i hrvatskem, zač je otel, da ga svi ljudi v Istre razumeju. — Dobro je, ale nam se nekako čudno čini to, da on ni napisal tu klombasicu i za istarskem zajike. On vavek govori za Istrance, za istarski partiđ, istarski narod i t. d. ča ne bi mogal i za ta narod napisat onu klombasicu? Da bi nam malo na to odgovoril Ivak, ale pak Nino od Roži? A ipak bi dobro stalo da je napisal i neć va istarskem zajike, onako: „Drokete čire na Lovranska buando. To je istarski!“

Paragraf i brevir. To čitamo va zadnoj „tete“. Vi čete pitat: ča je to? To Vam je Kristić. Paragraf je za to, zač je ućil paragraf, a brevir za to, zač je bil pop. Za to — paragraf i brevir — Kristić.

Ima tu još i drugih trubastoc kako i neke pesmice, keh je Kristić spoval za siguro jašuć na njegovoj šimije, ima pismo od Karli, ka se na nas jadi (krcato špirita je ono pismo!) ima i neki razgovor, ale ave to skupa kako i prvo o čem smo pisali ne vredi ni pipi tabaka.

Va svem onem ča Kristić piše, vidi se, kako da ga neć ubada, ča ne more bit drugo ako ne buhi, ke mu Jambrožija pusti va mudandah i va stomsnjah. — Morda izvoli malo praha Zaherlina? Njemu na službu vavek pripravan

Barba Tončić.

Domaće viesti.

Našim prijateljem. Va današnjem broje našega lista štampan je jedan članak nemački. Mi smo ga uvrstili va naš list, ča zadovoljimo mnogobrojnim Nemcem, ki su nas molili, da bimo njim malo va njihovem zajike stumačili, ča je to s Kristićem i s onim kambialom od Posujilnice. Iatom prilikom mi smo prikazali Nemcem i fotografiju od Kristića, neka vide ki je to, ki oće da njim dava rog za sveću.

Izlet u Omišalj. Krasno vreme od nedelje baš je mamilo na izlet. U dve ure za podne ukralo se je na Voloskom oko sto izletnika iz Voloskoga, Kastva i Rukavca a u Opatiji oko dvie sto iz Opatije i nekoliko njih iz Ike. U Opatiji ukralo se je na parobrod takodjer naš dični zastupnik i branitelj istarskoga patnika, veleuč. gosp. Spinčić. U 2 i tri četvrti odpravila je „Liburnia“ put hrvatske obale.

Nikad nije na nijednom izletu bilo tako živo i veselo kako nedelju. Pomislite samo, bilo nas je skoro 300 izletnika. Netko pjeva netko se smije, sve se razgovara a na svacijem licu vidiki zadovoljstvo. „Liburnia“ uništa je u Bakarski zaljev; pred Bakrom se stala a vrli pjevači „Lavora“ zapjevali su dvie pjesme pak napred. Pred Kraljevicom smo opet stali „Lavoraši“ zapjevaše jednu pjesmu a „Liburnia“ krenu oko otocića Sv. Marka put Omišlja kamo stigismo u 4 i pol. Pri dolasku „Liburnie“ pozdravio izletnike pucanje mužara. Pred gradom dočeka nas deputacija Omišljana sa načelnikom Fabianićem na čelu. Izletnici su zatim razgledali gradić, koji se je radi svojega lepoga položaja i čistoće svim jako dopao. U sedam sati i pol bijaše sastanak u gostionu „Pod Murvami“. Tu je „Lavor“ poznatom vještinom izpjevao nekoliko pjesama a nazdravice i govori zaredali redom sve do devete i pol. Profesor Spinčić zastupnik naroda pozdravio je Omišljane i zahvalio njim na liepom dočeku. Načelnik Fabianić opet sa svoje strane pozdravio izletnike i zahvalio njim je na posjetu. Nadalje su govorili gg. Dr. Antončić odvjetnik u Krku, Niko Turato farmaceut na Rieci, Dr. Fabianić, Mirko Jelusić i Dr. Pošćić, svi oduševljeno, da je bio narod uzbuđen. U deset sati otpuismo se pozdravljajući od Omišljana na parobrod. Kad dođosmo na „rivu“ činilo nam se je da je na parobrodu sjaj, takovo je veselje tamo vladalo. Oko jedanaeste ure odpravismo put Voloskoga svaki od nas zadovoljan, da je to po podne onako lepo poroborio.

Omišljanom pak svaka hvala i čast na liepom dočeku. Zahvaliti se moramo i društvu „Lavor“, koje je ovaj izlet priredilo pak uz zahvaln nu preporučujemo, da u buduću po mogućnosti svaki mesec priredi jedan popoldnašnji izlet.

Krstić mora opet tri dni va peržun. Kako smo već va zadnjem „Nar. listu“ javili bila je petak na 21. ov. mj. na ovom sudu razprava proti Krstiću. Celi dohodak Krstićeve „Gnjusi“ je sekvestran već od 5. aprila o. l. pak Krstić ne sme ni inkasat nikakvi beći od „Gnjusi“ nego svi beći, ki se za „Pravu Neslogu“ pošalju ale inkasaju moraju se zručiti Dru. Pošćiću. (Sada čete razumet zać ga ima Krstić toliko proti gg. Dru Pošćiću). Ako ki pošalje beći za „Pravu Neslogu“ po pošti, posta pošalje beći ne Krstiću, nego Dru Pošćiću, ki je od suda bil imenovan prisilnim administratorom dohodka od „Prave Neslogi“. To je učinilo da bi se morda za siromašnu Krstićevu žen ča steralo, ka ima od Krstića za prijet već skoro 4 tisuća krun. Krstić pak sa svem tem da ma je bilo od suda zabranjeno inkasvat beći od njegove „Gnjusi“ inkasal je okole 27. aprila od Mužiga na Voloskem 20 krun od prodaneh „Teti Jambrožije“. Za to je moral na 21. odgovarat na sudu. Mužiga i Karlo su gledali na svi moguć načini da li Krstića zvukli, ma svejedno njim ni šlo za rukom zać se je sudac osvedočil, da je pater Krstić kriv, pak ga je odsudil na 3 dni peržuna.

Ovo je Krstić već najmanje za petnaesti put kondanan (oj, oj, oj, vavek ta fažol! op. sl.) Ova zadnja kondana je jednaka kako za prevarstvo a već je jedanput bil zaradi prevarstva kondanan a 4 šetmane pak more slobodno zahvaliti „Bogu da je tako malo peržuna čapal. I takov stvor ima obrzca i najpoštenijem ljudem zmerat, da su falsadori, sliperi, trufadori i svako zlo a on je pripravan za beći svako zlo storiti.

Zać ga imaju Kalabrezi toliko proti gg. Dru Janežiću? Dr. Janežić je Voloskem Kalabrezom pravi trn v oke. On dela s dušom

i s telom za to, da naš narod v Istre dobi je jednake pravice kako ih imaju Talijani, ki bi hteli bit gospodari a mi da smo njim sužnji. Dr. Janežić nastoji, da se naš puk i gospodarski podigne na svoje noge, da ne budu Talijani mogli vrtet ga kako će oni. Za sve to ga Kalabrezi i njihovi prodanci mrze. A najviše ga mrze, ča za svako malo Krstića spravi za nekoliko vremena va hlad i ča mu greda posli bolje nego njihovem albokatom i notarom. Za to su na njega nenavistni i za to su Krstića platili, da proti njemu piše sve moguće laži ča gdje more samo da mu naškodi. Tako je Krstićina va svojoj zadnjoj „tete“ zgrebal sve puno laži proti Dru. Janežiću, zać sve ča je proti njemu pisal je od početka do kraja laž kako ju samo Krstić more zmislet. Krstić i njegovi Kalabrezki gospodari misle, da te Janežiću Bog zna ča naškodit nego jalov njim je trud. Makar oni svi od nenavistne i jada puknuli Janežić ča inet još više posla, zać je i pošteneji i vredneji od njih.

Dobra lekcija. Josip Kirn od Josipa iz Opatije bil je ovi dni kondanan va Trste na 2 meseca peržuna, ča je vapil „van s Hrvati“.

Za „Narodni list“ primili smo na dar od g. I. P. iz Graca od „Čitaka“ plaćenu 1 k, od g. Josipa Kinkela iz Oberbraken Njemačka 1 marku. Hvala!

Daje se do znanja slavnom obćinstvu, da se hrvatska „Čitaoonica“ u Mihotićih preselila u kuću Osojnak via-a-vie gosp. Antona Spinčića.

Telegram iz Beča.

Atentat na našega presvetlega cesara. Čera, sredu 26. junja zapri su va Brucke na Lajti jednega Taljana, ki je z Jinevri prišal va Bruck za ubit našega cesara, ki se tamo nahaja na manovrah.

Ča je novega po svete?

Austrija. Poznati mladoćeski zast. Dr. Kramarž izrekao je ovih dana pred svojimi izbornici u Njem. Brodu krasan govor, završivši ga ovimi značajnimi rieči: „Ne budu li Niemci skloni na pošteni mir i za njih će vrediti prirodni zakon, makar i imaju posebnog njemačkog Boga: da prenapete žice pucaju.“ (Po bi se još više dalo upotrebiti u naše Talijane u Istri. Op. ur.) Drugičje javni život naše pole monarkije je sala koncentriran u zemaljskih saborih.

O istarskom saboru, koji je za nas i za našu kožit najvažniji, teško je sada još progovoriti ni rieči, iztaknati nam je samo to, da si je zaslugom tobožnjeg „petog“ Krstićevog kola sabor otvorio u Kopru (a ne po želji talijanske većine u Poreču) na 20. t. m. da su kod svećane sv. mise prisustvovali samo članovi hrv.-slov. kluba i sabsorski predsjednik sa dvojicom prisjednika (jer Talijanom valjda smrdi crkveni tanjan. Op. sl.) ter, da je već u prvog sjednici, talijanska većina odigrala jednu od svojih običnih komedija proti vladi, izašavši iz sabsorske dvorane uz njihov obični bombastični protest, a mi smo uvjereni, da to čine samo za to, da od vlače opet iztisnu kakvu koncesiju proti omruženom jim „šćavu“. Videt ćemo, da li će talijanska većina doći u sabor, koji se sastaje danas 27. t. m.

U dalmatinskom saboru interpelirao je zast. Blankini o nesretnoj vinskoi klauzoli s Italijom, koja isto tako tišti našeg jadnog istarskog kmeta, kako i dalmatinskog, nego naša Talijančad bi htjela, da se sve žrtvuje u Austriji samo „per la madre patria“.

U češkom saboru podnjeeo je grof Bužoi i dr. zakonsku osnovu za promjenu izbornog reda u izbornih kotarih češkog veleposjeda. (Kad će doći do promjene izbornog reda naših kapularskih veleposjednika u Istri?) Stajerski Slovenci poprimili su taktiku tridentinskih Talijana, taktiku abstinencije, jer znadu, da ne mogu uz onakov sistem postići ništa u Gracu, kako ni mi u Istri, pa su se latili abstinencije.

Bugarska. O tobožnjem vjenicanju kneza Ferdinanda s crnogorskom kneginjom Kse-

nijom, glasa se, da je knezu stavljen uvjet, da mora prije neg do toga dođje, preći na pravoslavje.

Srbija. Srbski poslanik na carigradskom dvora Grijčić upravio je na tursku vladu oštru notu radi položaja u Kosovskom vilajetu —

Rusija. Glasa se, da će ljetos ruski car pohoditi njemačkoga cara i prisustvovati velikim vojnim vježbam (manovre) njemačke vojske.

Transval. U zadnje se doba mnogo pisalo o skorom svršetku englezko-burskog rata. Medjutim burski komandant Paulier, koji je pred 4 dana došao u Maršilju, izjavio je, da glavni burski generali Botha i Dewet neće položiti oružja dok ne bude priznata podpuna neodvisnost obih republika, zatim pušteni na slobodu svi zasužnjeni Buri a isto tako da se nesmije kazniti nijednog Bura iz Capkolonije koji je ustao proti svomu gospodaru i tlačitelju Englezu.

Po svemu se vidi da Buri malo mare za te miroljubive glasove, i da će oni jednakom žilavosti i junačtvom nastaviti taj u istinu zanimivi rat.

Italija. U talijanskom parlamentu više se je dana delatiralo o nekih socialno-političkih zakonih vlada. Talijani su i ovaj put pokazali kao da nemaju pametnijega posla nego ispucati bombastične tirade o liberalizmu, socializmu itd. a kad tamo stotine i stotine naroda ide od dana na dan po svijetu „truhom za kruhom“ (a koliko ih samo našim ljudem dođje kruh iz usti uzimat! op. sl.) jer kod kuće gladuju i skapavaju od svake nevolje.

Neki su talijanski listovi raznesli glas, da će ovega leta talijanska eskadra pohoditi Rieku i Trst. — Ča se babi htilo, to se babi snilo: ne bi nego to trebalo da mogu i opet iredentisti demonstrirati proti Austriji i pokazati kako su svi ovi krajevi talijanski! (Če im se dat! op. ur.)

Javna zahvala.

Na mnogobrojne čestitke što sam jih dobio prilikom mog imendana zahvaljujem se ovim najjadranije.

Sve te čestitke pročete su ljubavju za mišu nam domovinu, naročito za hrvatski i slovenski narod u Istri.

Prena toj ljubavi ja ću i unapried raditi po svojih silah, i uvjeren sam da će tako raditi i svi pravi sinovi i kćeri hrvatskoga i slovenskoga naroda gdje god se oni nalaze i kojega zvanja bili.

Ako ikad, to je u današnjih zgodah i nezgodah nužno da svi radimo, i da svi složno kao jedan radimo, da se uspješno opiramo težnjam mnogobrojnih neprijatelja našega naroda, koji preraznimi načini i sredstvi, i pomoćju ljudi vlastitoga nam naroda, hoće da unište narodnje svetinje, vjeru i jesti, pa i narod sam.

Svim, koliko i gdje nas je, svela nam je dužnost, da ratomimo ne samo možebitno osobne razmirice, nego i oprieke u mišljenju

i da upremo sve svoje sile proti tudjinskoj bujici koja hoće da nas poplavi. te tako Došjom pomoćju epinamo svetinju naroda a s njim i njegov običaj.

Uz najiskreniji pozdrav svim odani Prof. Vjekoslav Spinčić zastupnik naroda. Opatija, 22. lipnja 1901.

Javna zahvala.

Podpisano smatra si ugodnom dužnošću zahvaliti svim, koji su ma koliko doprinesli i zasluzili se da je izlet u Omišalj onako liepo izpao. Liepa i srdačna hvala koli na liepom dočeku, toli na iskrenoj susretljivosti brati Omišljanom a na čelu njim čestitom gospod. Ivanu Fabianiću obe. glavaru.

Bući ovim istodobno žerčena srdačna hvala i p. n. gospodi izletnikom, koji su se u onako velikom broju odpravili našom pozivu.

Živili svi skupa!
Hrv. pjevačko društvo „Lavor“
Opatija, 25. junja 1901.
Julio Miran Anton Justić
predsjednik tajnik.

Oglas!

Daje se ovime do javnoga znanja, da će pjevačko i tamburaško društvo „Istarska vila“ u Kastvu, u nedelju dne 30. o. m. ob 5. uri po podne obdržavati u prostorijah „Narodnog Doma“ svoju prvu glavnu skupštinu sa sljedećim dnevnim redom:

- 1.) Izbor predsjednika.
- 2.) Izbor upravnog odbora (tajnika, arhivara i blagajnika).
- 3.) Izbor obraničkog suda i dvih zamjenika.
- 4.) Utemeljenje prinosa.
- 5.) Primanje članova.

Pozivlja se p. n. sva gospoda, osobito podpirajući članovi najljubudnje.

Za privremeni odbor
Pjevačkog i tamburaškog društva
„Istarska vila“ u Kastvu
dne 25. junja 1901

privremeni predsjednik
Vjekoslav Muntić,

Krojačka radiona!

Podpisani stavljaju sl. p. n. obćinstvu do znanja, da su otvorili svoju novu radionu svakovrstnih pomodnih gospodskih odieła

Naručbe izvršujemo solidno, brzo i uz veoma umjerene cijene, te se time sl. p. n. obćinstvu koli mjesta toli i okolice najtoplije preporučujemo za što više naručba uz geslo

„Svoj k svomu“
sa velečovanjem

Špan & Pećnik
državna cesta, Vila Ježica
Opatija.

Posujilnica u Voloskom

registrana zadruga na ograničeno jamčenje.

Prima novac na štednju od svakoga, te plaća od istoga 4 1/2% kamata, čisto bez ikakvog odbitka. Rentni porez na uložke plaća posujilnica sama.

Vraća na štednju uložene imose bez odgovjedi, pridržaje si ipak u osobitih slučajevih, pravo otkaza u smislu § 8 društvenoga statuta.

Zajmovo (posude) daje samo zadrugarom, i to na hipoteku ili na mjernice i zadužnice uz garancija.

Uredovni sati: svaki dan izim nedelje i blagdana od 9—12 sati pp. i od 3—6 sati poslie podne; u nedelju i blagdane od 9—12 pp.

Društvena pisarna i blagajna nalazi se za sada u odvjetničkoj pisarni Dra. Janežića u Voloskom.

Publične informacije dobivaju se u pisarni Dra. K. Janežića i Dra. A. Stangera u Voloskom.

Novčani promet u god. 1900 iznašao je K 979.634-64. — Garancije imala je K 108.963. — Uloženo je bilo u posujilnici god. 1900 K 427.834-33.

Ravnateljstvo.